

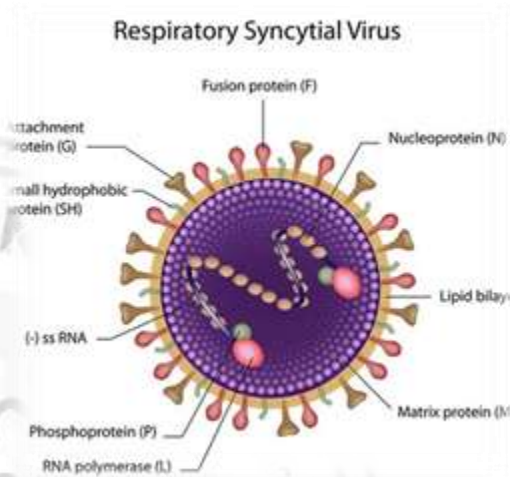
โรคติดเชื้ออาร์เอสวี

ผศ.พญ.ไอลตา ศรีสิงห์

กุมารแพทย์โรคระบบทางเดินหายใจและเวชบำบัดวิกฤต

อาร์เอสวี (RSV) คืออะไร

อาร์เอสวี (RSV) หรือ Respiratory syncytial virus เป็นเชื้อไวรัสประเภท single-stranded RNA virus ในกลุ่ม Paramyxoviridae family ซึ่งก่อโรคในระบบทางเดินหายใจ มีการระบาดมากช่วงหน้าหนาวในประเทศไทยระบาดมากช่วงเดือนสิงหาคมถึงพฤศจิกายน สามารถก่อให้เกิดอาการได้หลายรูปแบบและหลายระดับความรุนแรง ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับหลายปัจจัย อายุที่มักพบการติดเชื้อ RSV คือเด็กเล็กรวมถึงทารกอายุต่ำกว่า 2 ปี

หลังรับเชื้อมานเท่าไรจึงมีอาการ

พบว่าหลังรับเชื้อ RSV สามารถแสดงอาการได้เร็วที่สุดหลังติดเชื้อ 2 วัน ช้าที่สุดประมาณ 8 วัน โดยส่วนใหญ่เฉลี่ยอยู่ที่ 4-6 วัน

อาการและอาการแสดง

ช่วงแรกมักมีอาการคล้ายไข้หวัดธรรมดาเช่น ไข้ ไอ จาม คัดจมูก น้ำมูกไหล ผู้ใหญ่หรือเด็กโตที่แข็งแรงมีอาการมักไม่รุนแรงและหายได้เอง แต่สำหรับเด็กเล็ก (ต่ำกว่า 2 ปี) ที่ติดเชื้อครั้งแรกพบร้อยละ 20-30 ที่มีอาการโรคลุกลามไปทางเดินหายใจส่วนล่าง ทำให้เกิดหลอดลมใหญ่ หลอดลมฝอย และปอดอักเสบตามมาได้ โดยจะมีอาการไข้ ไอ หอบเหนื่อย หายใจมีเสียงวี๊ด โดยเฉพาะเด็กที่อายุน้อยกว่า 1-2 ปี เด็กที่

ภูมิคุ้มกันบกพร่อง เด็กที่คลอดก่อนกำหนด โรคหัวใจ โรคปอดเรื้อรัง จะมีอาการรุนแรงมากกว่าปกติบางราย อาจมีภาวะแทรกซ้อนเช่น หายใจหายใจ หูอักเสบ ไชน์สหรือปอดอักเสบจากเชื้อแบคทีเรียซ้ำซ้อน

อาการแตกต่างจากไข้หวัดธรรมดาอย่างไร ?

อาการไม่แตกต่างจากไข้หวัดธรรมดาในผู้ใหญ่หรือเด็กโต แต่ในเด็กเล็กเริ่มต้นเป็นไข้หวัดแล้วอาจมีเชื้อลุกลามไปทางเดินหายใจส่วนล่างเป็นปอดอักเสบได้

การรักษา

รักษาเฉพาะในต่างประเทศมีการใช้ยา ribavirin ในประเทศไทยรักษาตามอาการเนื่องจากไม่มียา รักษาเฉพาะ การรักษาตามอาการได้แก่ การให้ยาลดไข้ แก้ไขละลายเสมหะ ในเด็กบางรายที่มีเสมหะเหนียวมาก ต้องทำการพ่นยาขยายหลอดลมหรือน้ำเกลือผ่านทางออกซิเจนละอองฝอย และดูดเสมหะออก ยาปฏิชีวนะไม่มีประโยชน์หากไม่มีเชื้อแบคทีเรียแทรกซ้อน

หากอาการไม่รุนแรงหรือไม่ใช้กลุ่มเสี่ยงให้รักษาตามอาการที่บ้านได้ ไม่มีความจำเป็นต้องนอนโรงพยาบาล

อาการที่ต้องนอนโรงพยาบาล

เมื่อผู้ป่วยไข้สูง ไม่กิน ไม่เล่น หายใจเร็วกว่าปกติ หายใจมีเสียงวี๊ด หายใจหายใจ ซึม หรือถ้าเป็นกลุ่มเสี่ยงได้แก่ เด็กที่ภูมิคุ้มกันบกพร่อง เด็กที่คลอดก่อนกำหนด โรคหัวใจ โรคปอดเรื้อรัง ผู้ปกครองควรพามาพบแพทย์เพื่อการรักษาที่เหมาะสมต่อไป

การติดต่อ

ติดต่อผ่านการหายใจเอาละอองเสมหะของผู้ป่วยที่ติดเชื้อ RSV เช่น น้ำมูก น้ำลายหรือสัมผัสสิ่งแวดล้อมที่ปนเปื้อนสารคัดหลั่งเช่น โຕะ แก้ว ลูกบิดประตู ของเล่น ฯลฯ เชื้อ RSV สามารถมีชีวิตอยู่ในสิ่งแวดล้อมได้นานหลายชั่วโมงและสามารถอยู่ที่มือของเราได้นานประมาณ 30 นาที ดังนั้นผู้ใหญ่ที่มีเด็กเล็กป่วยในบ้านควรล้างมือบ่อยๆก่อนสัมผัสเด็ก

เป็นแล้วเป็นอีกได้หรือไม่ ?

เป็นได้หลายครั้งเนื่องจากไวรัส RSV มี 2 สายพันธุ์ คือสายพันธุ์ เอ และ บี กลับมาเป็นซ้ำได้อีกหากร่างกายอ่อนแอ

แพร่กระจายโรคได้นานไหม ?

โดยทั่วไปผู้ป่วยจะแพร่เชื้อได้นาน 3-8 วันหลังมีอาการป่วยแต่อาจนานถึง 3-4 สัปดาห์ในเด็กเล็กหรือเด็กที่มีภูมิคุ้มกันบกพร่อง

การป้องกัน

หากมีอาการป่วยควรให้หยุดเรียนจนกว่าอาการจะหาย หรืออย่างน้อย 5-7 วัน เพื่อเป็นการป้องกันการแพร่เชื้อให้ผู้อื่นปัจจุบันยังไม่มีวัคซีนป้องกันจึงควรป้องกันการแพร่กระจายของเชื้อได้ ดังนี้

1. หมั่นล้างมือบ่อย ๆ
2. หลีกเลี้ยงเด็กทั้งสบายดีหรือป่วยไปในที่ชุมชนหรือสถานที่แออัด
3. ทำความสะอาดบ้าน รวมทั้งของเล่นเด็กเป็นประจำ

4. หลีกเลี่ยงการสูบบุหรี่ ทารกที่สูดนมคว้นบุหรี่เข้าไปมีความเสี่ยงที่จะติดเชื้อไวรัส RSV และพบอาการที่รุนแรงได้มากกว่าเด็กไม่สัมผัสคว้นบุหรี่
 5. ควรรับประทานอาหารที่ถูกสุขลักษณะ ดื่มน้ำมากๆ และให้เด็กพักผ่อนให้เพียงพอ ไม่อยู่ในห้องแอร์ตลอดเวลา
 6. สำหรับคุณพ่อคุณแม่ หรือผู้ปกครองเมื่อบุตรหลานมีอาการป่วยเป็นไข้หวัด ควรแยกเด็กออกจากเด็กปกติเพื่อเป็นการป้องกันการแพร่เชื้อ
-

